

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolaev Ghenadie,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii mun. Chișinău, Brigai Sergiu prin care a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2017, în cauza penală privindu-i pe:

Umanet Leonid XXXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Umanet Vladimir XXXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 08.07.2016 – 06.04.2017 (prima instanță);
2. 15.05.2017 – 03.07.2017 (instanța de apel);
3. 31.07.2017 – 25.10.2017 (instanța de recurs ordinar);

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei mun. Chișinău /sediul Centru/, din 06 aprilie 2017 a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Umanet Leonid în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 al. (2) lit. b) Cod penal și a fost atras la răspundere contravențională în baza art. 354 Cod contravențional, încetându-se și procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Umanet Vladimir a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale.

Cheltuielile judiciare suportate pentru administrarea probelor în cadrul urmăririi penale în sumă de 114 lei s-a dispus a fi trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că organul de urmărire penală a înaintat o învinuire în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum că Umanet Leonid, la data de 27 noiembrie 2015, aproximativ la orele 15:30, în mun. Chișinău, str. Aleea Gării 38, împreună și de comun acord cu Umanet Vladimir, în stradă, în prezența altor persoane, fără motiv, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, urmărind manifestarea bravurii și forței grosolane, a inițiat un conflict cu Busuioc Octavian, în cadrul căruia l-a numit cu cuvinte necenzurate și ofensatoare, l-a apucat de gât îmbrâncindu-l, ulterior Umanet Vladimir continuându-și acțiunile de tulburare a ordinii publice, i-a aplicat o lovitură cu pumnul peste față, cauzându-i lui Busuioc Octavian, conform concluziei raportului expertizei medico-legală nr. 792/D din 29 martie 2016 echimoze cu excoriații la nivelul ambelor buze și mucoasele lor, traumatism cranio – cerebral închis manifestat prin comotie cerebrală, ce se califică ca vătămare corporală ușoară, care a dus la dereglarea sănătății de scurtă durată.

Astfel, prima instanță în urma examinării materialelor dosarului, a conchis că în rezultatul acțiunilor lui Umanet Leonid nu s-au constatat elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind constatate elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, astfel încadrând acțiunile lui Umanet Leonid conform prevederilor art. 354 Cod contravențional, „Huliganismul nu prea grav – adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce încalcă normele morale, tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice”.

La fel, prima instanță, a indicat că în urma examinării a declarațiilor părții vătămate, a martorilor, cât și a înregistrării video, a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Umanet Vladimir nu s-au regăsit elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind constatate elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, astfel încadrând acțiunile lui Umanet Vladimir conform prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal – ”Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită”.

Mai mult, prima instanță a ajuns la concluzia că Umanet Vladimir a încălcat grosolan ordinea publică, a aplicat forța fizică din intenții huliganice, de a manifesta lipsa de respect față de societate, acțiunile acestuia fiind efectuate în cadrul conflictului apărut dintre Umanet Leonid și Busuioc Octavian.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura mun. Chișinău, Scutaru Andrian prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea

cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a recunoaște pe Umanet Leonid culpabil în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare – 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și a suspenda executarea pedepsei pe un termen de probă de 4 ani, a recunoaște pe Umanet Vladimir culpabil în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare – 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și a suspenda executarea pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, invocând că sentința este ilegală, pedepsele sunt blânde din motiv că în cadrul urmăririi penale cât și cercetării judecătorești au fost administrate, cercetate suficiente probe care demonstrează că Umanet Leonid și Umanet Vladimir au comis fapta imputată, și anume „huliganismul”, prevăzut de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod Penal.

Procurorul a considerat că acțiunile lui Umanet Leonid și Umanet Vladimir nu urmau a fi recalificate, deoarece vina acestora a fost dovedită integral privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. În suportul acestei afirmații, acuzarea a menționat că circumstanțele de fapt stabilite prin declarațiile părții vătămate, care indică direct la faptul că Umanet Leonid și Umanet Vladimir au săvârșit infracțiunea incriminată potrivit învinuirii, prin conținutul raportului de expertiză medico legală nr.792/D din data de 29.03.2016, conform cărora părții vătămate Busuioc Octavian i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, sunt congruente cu declarațiile ultimului și martorilor Odainic Ivan și Triboi Vadim, mai mult ca atât, acestea rămânând constante atât pe parcursul urmăririi penale, cât și pe parcursul examinării prezentei cauze penale în instanța de judecată.

Referitor faptului că instanța de judecată a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Umanet Leonid nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, dar se întrunesc semnele calificative ale contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, pe motivul presupus că ultimul nu i-a aplicat nici o lovitură părții vătămate, procurorul a remarcat că, însăși Umanet Leonid a fost persoana care a generat conflictul, ulterior, l-a apucat pe partea vătămată de haine, urmând îmbrânceli, fapt soldat cu aplicarea violenței asupra părții vătămate de către fiul (Vladimir) lui Umanet Leonid, la fel a indicat faptul că Umanet Leonid l-a amenințat cu aplicare a violenței pe Busuioc Octavian, fapt întărit și prin apucarea ultimului de către Umanet Leonid de haine și îmbrâncirea acestuia, lucru perceput de către partea vătămată ca o amenințare reală și eminentă.

Totodată, apelantul a indicat că, prima instanță recalificând acțiunile lui Umanet Leonid și Umanet Vladimir, ca urmare a încetat procesul contravențional în privința primului, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la

răspundere contravențională, iar în privința lui Umaneț Vladimir i-a aplicat amendă, fapt ce denotă că pedeapsa aplicată ultimilor nu corespunde gradului și caracterului socialmente periculos al faptei săvârșite de către aceștia și nu își va atinge scopul impus și anume a restabilirii echității sociale, corectare a condamnăților și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Infracțiunea a fost comisă cu intenție, inculpații nu și-au recunoscut vina, respectiv nu au conștientizat caracterul periculos al acțiunilor, ne mai vorbind că nu au recuperat prejudiciul material și moral părții vătămate.

Astfel, partea acuzării a considerat că prima instanță nu a apreciat pe deplin faptul că acțiunile huliganice ale condamnaților au avut loc în fața sediului Inspectoratului de Poliție, ambii inculpați plasându-și autoturismele în care se aflau pe contrasens, au creat un ambuteiaj și alte circumstanțe care reies din materialele prezentei cauze penale. În acest context, prin soluționarea acestei cauze penale, urma să se producă efectul scontat și anume: evidențierea faptului că organele de drept, opinia publică, nu tolerează comportamentul inadecvat al persoanelor care încalcă ordinea publică. Prin urmare, acuzatorul de stat a constatat că prin recalificarea acțiunilor inculpaților Umaneț Leonid și Umaneț Vladimir, ulterior pedeapsa aplicată acestora de către prima instanță, pedeapsa respectivă nu și-a atins scopul pedepsei, astfel nefiind restabilită echitatea socială, fapt ce nu va genera corectarea condamnaților.

La fel, partea acuzării a considerat că prima instanță eronat și ilegal a apreciat drept neîntemeiat încasarea de la condamnați în contul statului a cheltuielilor judiciare, astfel solicitând încasarea de la inculpați în mod solidar cheltuielile judiciare în sumă de 114 lei indicând prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, considerând că obligația inculpaților să suporte cheltuielile este una principală și integrală atât timp cât ei au săvârșit o infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2017 a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care Umaneț Vladimir și Umaneț Leonid au fost recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-le pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale pentru fiecare.

Cheltuielile de judecată în mărime de 114 lei, au fost trecute pe contul statului.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Umaneț Leonid, la data de 27 noiembrie 2015, aproximativ la orele 15:30, în mun. Chișinău, str. Aleea Gării 38, împreună și de comun acord cu Umaneț Vladimir, în stradă, în prezența altor persoane, fără motiv, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, urmărind manifestarea bravurii și forței grosolane, a inițiat un conflict cu Busuioc Octavian, în cadrul căruia l-a numit cu cuvinte necenzurate și ofensatoare, îmbrâncindu-l, ulterior Umaneț Vladimir

continuându-și acțiunile de tulburare a ordinii publice, i-a aplicat o lovitură cu pumnul peste față, cauzându-i lui Busuioc Octavian, conform concluziei raportului expertizei medico-legală nr. 792/D din 29 martie 2016 echimoze cu excoriații la nivelul ambelor buze și mucoasele lor, traumatism cranio – cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, ce se califică ca vătămare corporală ușoară, care a dus la dereglarea sănătății de scurtă durată.

Astfel, instanța de apel apreciind probele(f.d. 72 – 76 v. II) cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel, a recalificat acțiunile lui Umaneț Vladimir de la art. 287 alin. (1) Cod penal la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și l-a recunoscut vinovat și pe Umaneț Leonid de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – „Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunere de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau a altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, infracțiune comisă de două persoane.”

În opinia instanței de apel, prima instanță incorect a recalificat acțiunile inculpatului Umaneț Vladimir de la 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în dispozițiile art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece însăși inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, iar în privința inculpatului Umaneț Leonid, incorect a fost încetat procesul penal, cu tragerea la răspundere contravențională, deoarece pornind de la prevederile art. 287 Cod penal, trăsătura esențială a Huliganismului este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate cu obrăznicie deosebită.

Instanța de apel, a constatat că însăși Umaneț Leonid a fost persoana care deplasându-se pe contrasens, formând ambuteiaj a generat conflictul, ulterior l-a apucat pe partea vătămată de haine, urmând îmbrânceli, fapt soldat cu aplicarea violenței asupra părții vătămate de către Umaneț Vladimir, fapt reținut ca o prelungire a conflictului. La fel, s-a reținut că Umaneț Leonid l-a amenințat cu aplicarea violenței pe Busuioc Octavian, fapt întărit și prin apucarea ultimului de către Umaneț Leonid de haine și îmbrâncirea acestuia, lucru perceput de către partea vătămată ca o amenințare reală.

Mai mult, instanța de apel a menționat că vina acestora este indubitabil constatată și prin înregistrările video.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura mun. Chișinău, Brigai Sergiu indicând temeiul de recurs din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei în partea ce ține de cheltuielile judiciare cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- instanța de apel nu s-a expus asupra necesității încasării cheltuielilor judiciare de la inculpați;

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul sa conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Cât ține de argumentul invocat prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra necesității încasării cheltuielilor judiciare de la inculpați, Colegiul penal, a constatat că instanța de apel în partea descriptivă nu s-a expus asupra motivului invocat în apel de către acuzator ce ține de cheltuielile judiciare însă în partea dispozitivă este expusă soluția asupra cheltuielilor, ele fiind trecute în contul statului (f.d. 79 v. II).

Mai mult, Colegiul penal menționează că în sentință (f.d. 28 – 29 v.II) este expusă motivarea cu privire la trecerea cheltuielilor judiciare suportate pentru administrarea probelor în contul statului fiind indicat art. 227, 229 Cod de procedură penală astfel prima instanță ajungând la concluzia că cheltuielile judiciare urmează a fi trecute în contul statului, practic menținându-se prevederile sentinței.

Prin urmare Colegiul penal indică că, suma de 114 lei, conform apelului procurorului este compusă din costul pentru efectuarea raportului de expertiză pe caz, cheltuieli ce sunt prevăzute de art. 227 Cod de procedură penală.

Colegiul penal invocă că aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, administrării probelor însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așa dar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către stat, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru file de hârtie și însuși pentru efectuarea expertiza medico – legale sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel nu au fost respectate întocmai prevederile legale prescise de art. 414 – 419 Cod de procedură penală, sub aspectul că nu a motivat soluția asupra cheltuielilor de judecată, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescisa la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este neesențială în speța dată, fiind menținută soluția din sentință, în care este motivată corect soluția de trecere în contul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 114 lei.

Astfel hotărârea atacată este legală, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii mun. Chișinău, Brigai Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Umanet Leonid XXXXX și Umanet Vladimir XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **23 noiembrie 2017**.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin